

Läget på energimarknaderna Biodrivmedel, biogas och fasta biobränslen

Oktober, 2023

2023-10-03

Sammanfattning

I marknadsbrevet redogörs för marknadsutvecklingen för biodrivmedel, biogas och fasta biobränslen. Utöver detta beskrivs även ett antal aktuella marknadshändelser.

I detta marknadsbrev berättar vi bland annat om att det uppdaterade förnybartdirektivet (RED III) nu godkänts av europaparlamentet, dyrare biobränslen ger höjningar av fjärrvärmepriser samt att världens första metanoldrivna containerfartyg gjort sin första resa.

Energimyndigheten publicerar också lägesbilder med anledning av Rysslands krig mot Ukraina, dessa går att läsa [här](#).

Innehåll

Nyheter i korthet	2
Övergripande	2
Biodrivmedel	3
Biogas	4
Fasta biobränslen	5
Marknadsutveckling	9
Biodrivmedel	9
Fasta biobränslen	13
Väder	16

Nyheter i korthet

Övergripande

Förnybartdirektivet (RED III) är beslutat av Europaparlamentet

Det uppdaterade Förnybartdirektivet innebär bland annat att:

- Förnybar energi ska stå för minst 42,5 procent av EU:s energianvändning 2030, med målet att uppnå 45 procent,
- Snabbare tillståndsprocesser för t.ex. vindkraftverk, elnät och solkraft, och
- Inom transportsektorn ska 14,5 procent utsläppsminskning uppnås till 2030, där både biodrivmedel, el och förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung (RFNBO) ska kunna räknas.

Det som återstår innan det slutliga fastställandet är ett formellt godkännande från det Europiska rådet. Därefter träder direktivet i kraft 20 dagar efter publicering i *The Official Journal of the European Union*.

Källor: [MEPs back plans to boost use of renewable energy](#) | [News European Parliament \(www.europarl.europa.eu\)](#), [Revision of the Renewable Energy Directive](#) | [Legislative Train Schedule \(www.europarl.europa.eu\)](#)

Biodrivmedel

Rapporten Drivmedel 2022 är publicerad

Varje år rapporterar drivmedelsleverantörer och andra organisationer som är skattskyldiga för drivmedel in uppgifter rörande volymer, energiinnehåll och växthusgasutsläpp ur ett livscykelperspektiv för levererade drivmedel till Energimyndigheten.

Under årets rapportering sågs en minskad användningen av drivmedel, trots att antalet kilometer som svenska fordon körde på vägarna ökade. Dieselanvändningen minskade mest procentuellt sett med en minskning på 6,6 procent.

Källa: Drivmedel 2022 | Energimyndigheten (energimyndigheten.se)

Fordons- och bränslebranschen reagerar på höstbudgeten

Under september meddelade regeringen om den nya höstbudgeten som innehöll sänkt skatt på drivmedel och en sänkt reduktionsplikt vilket bland annat Drivkraft Sverige kritiserade i intervju med SvD.

Källa: Branschen rasar: "Vi vet att vi måste ställa om" | Svenska Dagbladet (svd.se)

Världens första metanoldrivna containerfartyg är i hamn

Laura Maersk är världens första metanoldrivna containerfartyg, enligt den danska rederijätten AP Möller Maersk. I mitten av september lade hon till i Köpenhamn och döptes av ingen mindre än EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen. Fartyget hade då avverkat en resa på 21 500 km från varvet Hyundai Mipo i Sydkorea.

Källa: Världens första metanoldrivna containerfartyg är i hamn | NyTeknik (www.nyteknik.se)

Anslag för utveckling av SkyFuelH2 beviljat av Energimyndigheten

Energimyndigheten beviljar stöd för en förstudie inom projektet SkyFuelH2, som undersöker möjligheten att bygga en svensk produktionsanläggning för hållbart flygbränsle. Nu går projektet in i nästa fas och målet är bränsleproduktion i industriell skala.

Källa: 133 miljoner till unik produktionsanläggning för hållbart flygbränsle | Energimyndigheten (www.energimyndigheten.se)

Biogas

Små förändringar i biogasproduktionen under 2022

Biogasproduktionen i Sverige har i stort sett varit oförändrad mellan 2021 och 2022. Produktionen av biogas ökade med 0,6 procent under 2022.

Källa: Små förändringar i biogasproduktionen under 2022 | Energimyndigheten (www.energimyndigheten.se)

Biogas och vätgas i budgeten 2024

Regeringen har presenterat budgetpropositionen för 2024. Regeringen föreslår en fortsatt premie till produktion av gödselbaserad biogas. Regeringen föreslår också att investeringsstödet Klimatklivet, som syftar till att minska koldioxidutsläpp, stärks och förlängs. Satsningarna främjar biogasproduktionen i Sverige. Energigas Sverige menar att nu behöver regeringen visa handlingskraft när det gäller att återinföra skattebefrielsen för biogas och biogasol, för att förverkliga den produktionspotential som finns i Sverige.

Källa: Biogas och vätgas i budgeten 2024 | Energigas Sverige (energigas.se)

Svensk Biogas tvingas höja gaspriserna

Sedan den svenska skattebefrielsen på biogas försvann tidigare i år, har Svensk Biogas själva gått in med halva kostnaden för skattehöjningen. Nu meddelar Svensk Biogas att de inte längre kan kompensera för de ökade kostnaderna och tvingas därmed höja biogaspriset med cirka 2,45 kronor per kilo på sina tankstationer.

Källa: Svensk Biogas tvingas höja gaspriserna | Bioenergi (bioenergitidningen.se)

Fasta biobränslen

Bolag aviserar höjda priser på fjärrvärme – fastighetsägare tar strid

Flera fjärrvärmeföretag har under senaste året aviserat höjda priser för sina fjärrvärmeleveranser och detta i ett spann från noll till 30 procent vilket beskrivs i den senaste [samlade lägesbilden](#) från Energimyndigheten. Enligt Nils Holgersson-undersökningen som sammanställer och jämför priserna på fjärrvärme i hela landet blir medelhöjningen i år knappt åtta procent. Till följd av de höjda priserna har Fjärrvärmenämnden ett stort antal ärenden för medling. Flertalet bolag hänvisar till stigande priser på biobränsle som orsak till höjningarna. Branschorganisationen Energiföretagen ser inte att priserna på biobränslen kommer att sjunka i närtid. Teknikföretag pekar på potentialen i effektivisering för att hantera de högre kostnaderna.

Källor: Sveriges energiläge (energimyndigheten.se); "Räkna med fortsatt höga priser på biobränsle" (energi.se); Nils Holgersson | Fjärrvärme 2023; Debatt: "Den mest lönsamma åtgärden är energieffektivisering" – Fastighetstidningen

Energiveden en udda marknad

Efterfrågan på energived väntas bli stor. Danske Bank skriver i sitt senaste kvartalsbrev om "galna priser på energived". – Energivedsmarknaden ser inte alls ut som övriga virkesmarknaden. Det finns exempel på att man kan sälja energived till massavedspris, men det är verkligen inte så generellt i Sverige. Framtiden för energivedspriserna hänger nu på om det blir en kall vinter. Blir det mildt som i vintras så kommer pristopparna att jämnas ut, säger bankens skogsexpert Johan Freij som allmänt råder skogsägarna att kontrollera trädbränslepriserna.

Källa: Nyhetsbrev Skog & Ekonomi - Skog & Lantbruk | Danske Bank

Prognos visar på minskad avverkning 2023

Årets avverkning i svensk skog beräknas bli lägre i jämförelse med de rekordstora avverkningsnivåerna under 2021 och 2022. Det visar Skogsstyrelsens årliga prognos över bruttoavverkningen. Avverkningen under 2023 bedöms uppgå till cirka 93 miljoner skogskubikmeter. Det är en minskning med 3 miljoner skogskubikmeter jämfört med 2021 och en minskning med 2,8 miljoner skogskubikmeter jämfört med 2022. – Orsaken till minskningen är i huvudsak en minskad produktion i den virkesförbrukande skogsindustrin men eftersom det ekonomiska läget just nu är osäkert är årets prognos mer osäker än normalt, säger Jonas Paulsson, statistiker på Skogsstyrelsen. I prognosen bedöms andelarna sågtimmer och massaved minska med två respektive fyra procent jämfört med 2022. Däremot bedöms sortimentet brännved öka med tre procent.

Källa: Prognos visar på minskad avverkning 2023 - Skogsstyrelsen

Fler avverkningsanmälningar i augusti jämfört med 2022

Den totala avverkningsanmälda arealen under augusti ökade med 20 procent jämfört med augusti 2022 enligt statistik från Skogsstyrelsen. Ökad eller minskad anmäld areal behöver dock inte betyda att den faktiska avverkningen ökar eller minskar i samma omfattning.

Källa: [Avverkningsanmälningar - Skogsstyrelsen](#)

Barkborreskadorna minskar i Götaland

Södra Skogsägarna har under början av september genomfört en omfattande inventering av granbarkborreskador på medlemsfastigheter över hela Götaland. Inventeringen har gjorts årligen sedan skadeutbrottets start 2018 och resultatet är tydligt: Trenden för granbarkborreskador är fortsatt nedåtgående med undantag för vissa områden i de östra delarna. Inventeringen visar att 580 000 skogskubikmeter granskog på Södras medlemsfastigheter är drabbade av granbarkborreangrepp. Det är en minskning motsvarande 10 procent jämfört med samma period i fjol. Detta kan jämföras med 2019, som var det värsta skadeåret i söder efter den varma och torra sommaren 2018, då omkring 2,5 miljoner skogskubikmeter skadades.

Källa: [Granbarkborreskadorna minskar – men familjeskogsbruken fortsatt drabbade - Södra \(cision.com\)](#)

Avsevärt ökad avverkning väntas i Finland

Det finska skogsinstitutet Pellervo Taloustutkimus, PTT, förutspår att avverkningarna i Finland samt importen från annat håll än Ryssland och Belarus kommer att öka som en följd av att de båda länderna stängts av från den europeiska marknaden. I år kommer avverkningen i Finland enligt prognosen att öka till nästan 70 miljoner kubikmeter. Tillsammans med energivedsavverkning kommer virkesskörden troligen att öka till över 80 miljoner kubikmeter.

Källa: [Bortfall av importerat ryskt virke kommer att innebära mer avverkning i Finland och växande import från andra håll | PAPPERochMASSA.se](#)

Kritik från Naturskyddsföreningen mot FSC-certifieringen

Naturskyddsföreningen är starkt kritisk till FSC-certifieringen av skogsbruket. Den skulle kunna vara ett bra verktyg, men idag finns det stora brister i hur certifieringskraven efterlevs i praktiken, anser föreningen. Naturskyddsföreningen är en av de miljöorganisationer som menar att certifieringen från FSC (Forest Stewardship Council) inte håller måttet: Den kan inte garantera att skogsråvaran kommer från hållbart skogsbruk. Omkring en tredjedel av skogsbruket är inte certifierat idag.

Källa: [Stark kritik från Naturskyddsföreningen mot FSC-certifieringen | SVT Nyheter](#)

Mer pengar till digital värdekedja

Mistra (Stiftelsen för miljöstrategisk forskning) har beviljat programmet Mistra Digital Forest finansiering för dess andra fas. Programmet fokuserar på att utveckla metoder, modeller och digitala verktyg för att skapa en digital skoglig värdekedja och driva fram en cirkulär bioekonomi, och har inför fas 2 stärkt sin inriktning mot hållbar utveckling. – Mistra Digital Forest har en avgörande roll att spela när det gäller att förverkliga en hållbar utveckling i framtidens skogsbruk säger programchef Sverker Danielsson.

Källa: [Mistral Digital Forest beviljas ytterligare medel - nordiskaprojekt](#)

Aktuella priser på utsläppsrätter

	<u>Datum</u>	<u>Enhet</u>	<u>Pris</u>	<u>Leverans</u>
CO ₂ EU ETS	29 sep 2023	€/t CO ₂ e	81,67	Dec 2023

Priserna på EU ETS-marknaden har varierat inom intervallet 79 – 95 Euro/ton under juni – september. Trenden på månadsbasis sedan sommaren är avtagande priser på utsläppsrätterna.

Källa: [Home | Montel \(montelnews.com\)](#), referenspriser enligt ICE (Intercontinental Exchange)

Månatlig elproduktion av konventionell förnybar värmekraft

<i>Månad</i>	<i>2023</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>	<i>Förändring, %</i>
Juli	670	715		-6,3
Juni	649	760		-14,6
Maj	825	988		-16,5
April	1 055	1 255		-15,9
Mars	1 388	1 467		-5,4
Februari	1 288	1 347		-4,4
Januari	1 392	1 571		-11,4
December		1 461	1 703	-14,2
November		1 120	1 287	-13,0
Oktober		920	979	-6,0
September		837	810	+3,3
Augusti		752	754	-0,3

Tabell 1. Månatlig elproduktion av konventionell förnybar värmekraft netto, GWh^{1,2}

(källa: [Elproduktion efter produktionslag månadsvis \(scb.se\)](#))

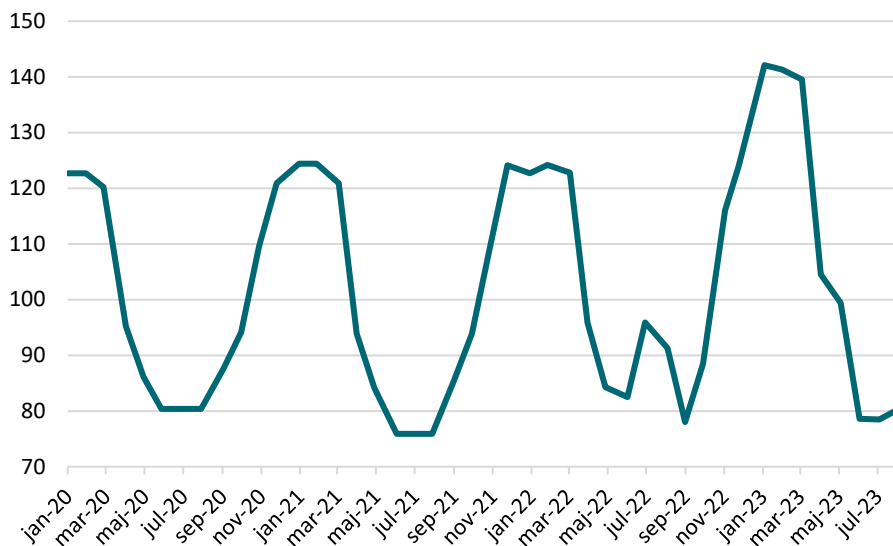
Elproduktionen från konventionell förnybar värmekraft minskade med drygt sex procent under juli jämfört med motsvarande månad 2022. Den totala elproduktionen minskade för samma period med knappt 18 procent. Elproduktion från samtliga kraftslag minskade i olika grad jämfört med samma månad året innan med undantag för nätansluten solkraft som ökade med drygt 60 procent.

¹ Preliminära uppgifter. I konventionell förnybar värmekraft ingår förnybart avfall, fasta biobränslen, biogas och övriga mindre vanliga förnybara bränslen.

² Månatlig elproduktion från torv redovisas som icke förnybar värmekraft och det gäller även tidigare redovisad statistik.

Prisindex fjärrvärme

Figur 1 Prisindex fjärrvärme per månad³ (källa: *Producentprisindex efter marknad och produktgrupp SPIN 2015, 2020=100. Månad 1990M01 - 2022M01. PxWeb (scb.se)*)

Prisindex för augusti hamnade på en betydligt lägre nivå än motsvarande månad under fjolåret. Producentprisindex innebär prisutvecklingen för producenternas totala försäljning under varje månad. Det är vanligt att fjärrvärmeleverantörerna har prismodeller som ger ett relativt lägre pris under sommarmånaderna, se [Fjärrvärme - pris och kostnad | Energimarknadsbyrån \(energimarknadsbyran.se\)](#).

Villapelletspriser i Centraleuropa

2023	Juni	Juli	Augusti	September
Österrike (€/ton)	388,70	404,30	408,50	403,67 ⁴
Tyskland (€/ton)	408,41	422,50	403,60	382,44 ⁵
Schweiz (CHF/ton)	459,80	485,90	493,80	496,90 ⁶

Tabell 2. Aktuella villapelletspriser i Centraleuropa⁷ (källa: *Pellets : Pelletspreise, Pellets kaufen, Pelletöfen, Pelletsheizung (pelletshome.com)*)

Septemberpriserna i samtliga tre länder är betydligt lägre än motsvarande priser i fjol men fortfarande väsentligt högre än septemberpriserna 2021.

³ Anm. Indexår är 2020.

⁴ Källa: [Pelletspreise September 2023 \(propellets.at\)](#)

⁵ Källa: [DEPI - Pelletspreis/Wirtschaftlichkeit](#)

⁶ Källa: [PelletPreis](#)

⁷ Samtliga priser gäller vid köp av 6 ton pellets i bulk.

Marknadsutveckling

Biodrivmedel

Etanol

Figur 2 Europeiskt pris på etanol^{8,9}, (källa: Argus Media 2023)

ePure, Europeiska förbundet för förnybar etanol (European renewable ethanol association) välkomnar EU:s initiativ med retrospektiva övervakningsåtgärder. EU menar att initiativet kommer att motverka trenden med en ökande import av etanol som riskerar att skada den inhemska produktionen. (Argus Media 2023)

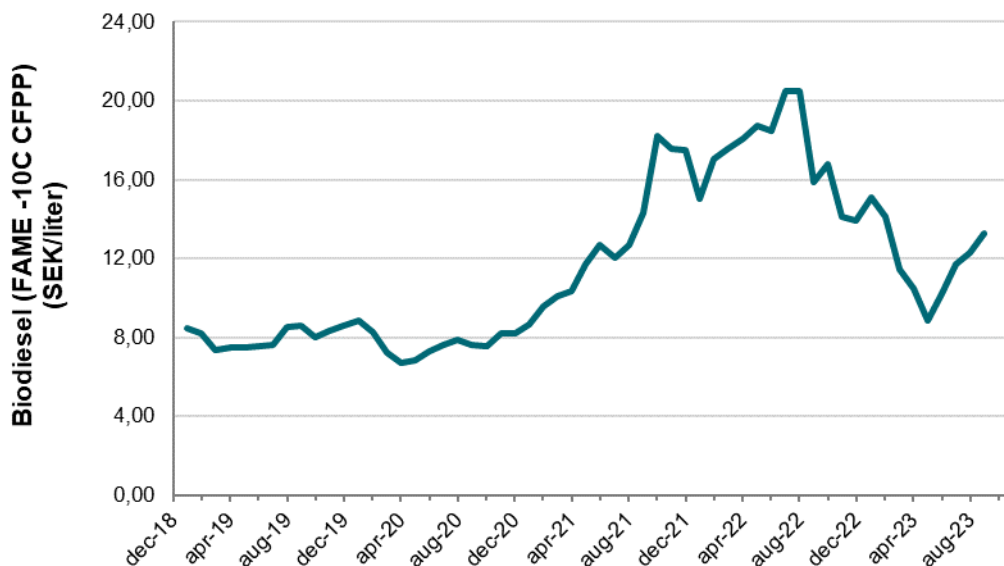
ePure har även publicerat data som visar på att etanolanläggningarna i Europa producerar mer livsmedel och djurfoder än bränsle under 2022. ePure menar på att debatten inte längre är livsmedel eller bränsle utan livsmedel och bränsle. (Argus Media 2023)

⁸ T2, NWE swap month 1

⁹ T2-etanol innefattar etanol producerad och såld från inom EU och motsvarar 50 – 60 procent utsläppsminskning

Biodiesel (FAME)

Figur 3 Europeiskt pris på biodiesel¹⁰ (FAME, -10C CFPP), (källa: Argus Media 2023)

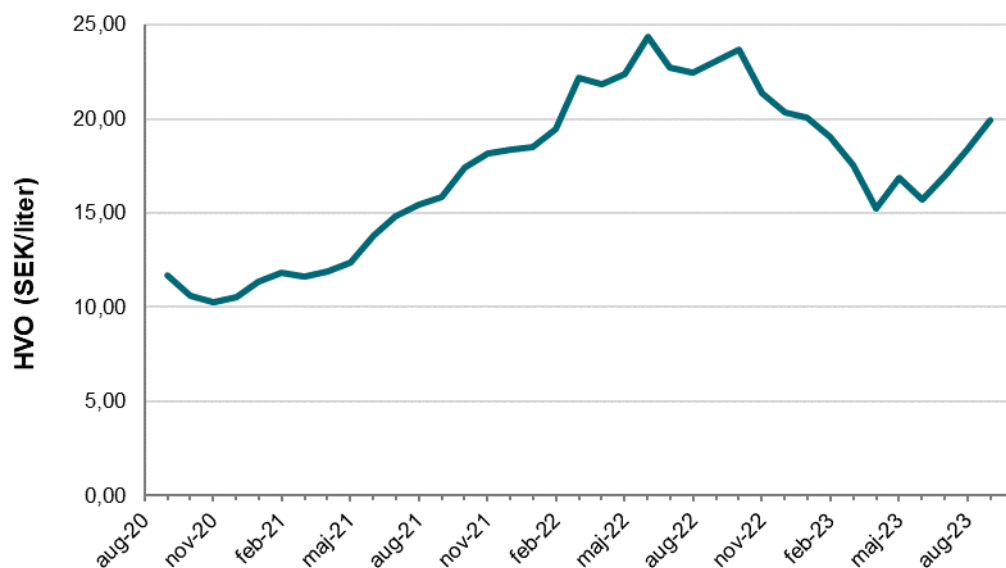
Priset på biodiesel fortsätter återhämta sig från de sjunkande nivåer som sågs under slutet på 2022 och början på 2023. Priset är högre än innan pandemin men långt ifrån toppnoteringarna under 2022.

Under första halvan av 2023 har en kraftig ökning av import av PFAD (palm fatty acid distillates) och POME (palm oil mill effluent) noterats i Italien. Restprodukter från palmolja är mycket vanlig råvara till biodieselproduktionen i Italien, dock finns en oro för felmärkning av importerad POME bland importörer i landet. På grund av detta är det osäkert om ökningen som ses är till följd av en faktisk ökning av importerade volymer eller en fråga om märkning av importerade mängderna. (Argus Media 2023)

¹⁰ ARA range barge fob, London close

HVO

Figur 4 Genomsnittligt europeiskt pris på HVO¹¹ (kategori I, II och III)¹², (källa: Argus Media 2023)

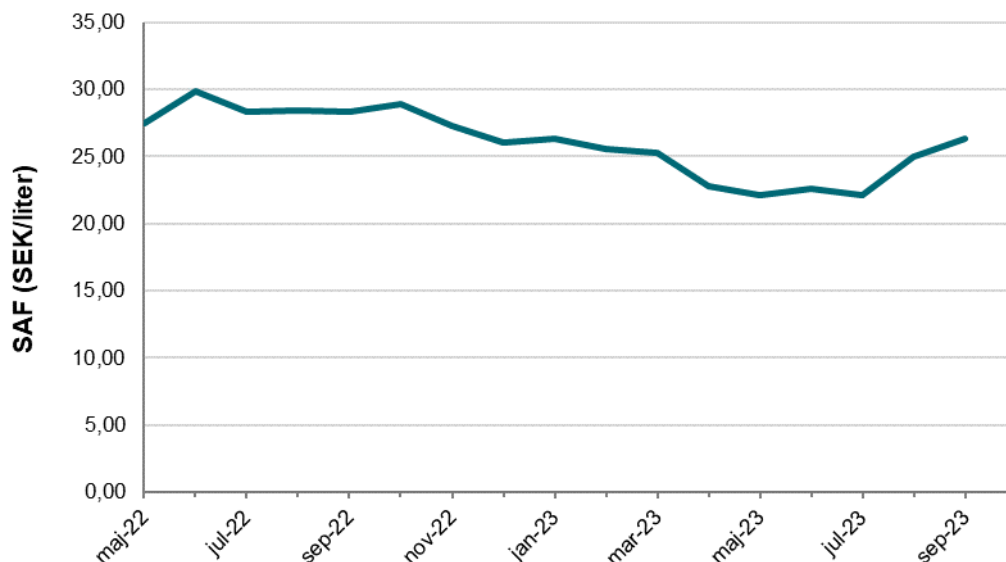
Priset på HVO är relativt stabilt men en ökning i priser kan ses under hösten. Det ses även en differentiering mellan de olika kategorierna, där kategori I och kategori III följer varandra, medan priset på kategori II, HVO producerad av använd matolja, har ökat snabbare den senaste tiden. (Argus Media 2023)

¹¹ Fob ARA, London close

¹² HVO klass I innefattar HVO producerad från Förnybartdirektiv-kompatibla grödobaserade råvaror med en utsläppsminskning på minst 60 procent, HVO klass II innefattar HVO producerad från Förnybartdirektiv-kompatibla använda matoljor med en utsläppsminskning på minst 87 procent, HVO klass III innefattar HVO producerad från Förnybartdirektiv-kompatibla talgråvaror (kategori 3) med en utsläppsminskning på minst 82 procent.

SAF¹³ (förnybart flygbränsle)

Figur 5 Europeiskt pris på SAF (källa: Argus Media 2023)

Lummus Technology meddelade under september att deras produktionsprocess för flygbränsle från etanol är kommersiellt tillgängligt. Flygbränsle från etanol (*Ethanol-to-SAF*, eller känd som *alcohol-to-jet (AtJ)*) är en av de 11 godkända produktionsprocesserna för flygbränslen i enlighet med ICAOs regelverk (*UN's International Civil Aviation Organisation*) (Argus Media 2023).

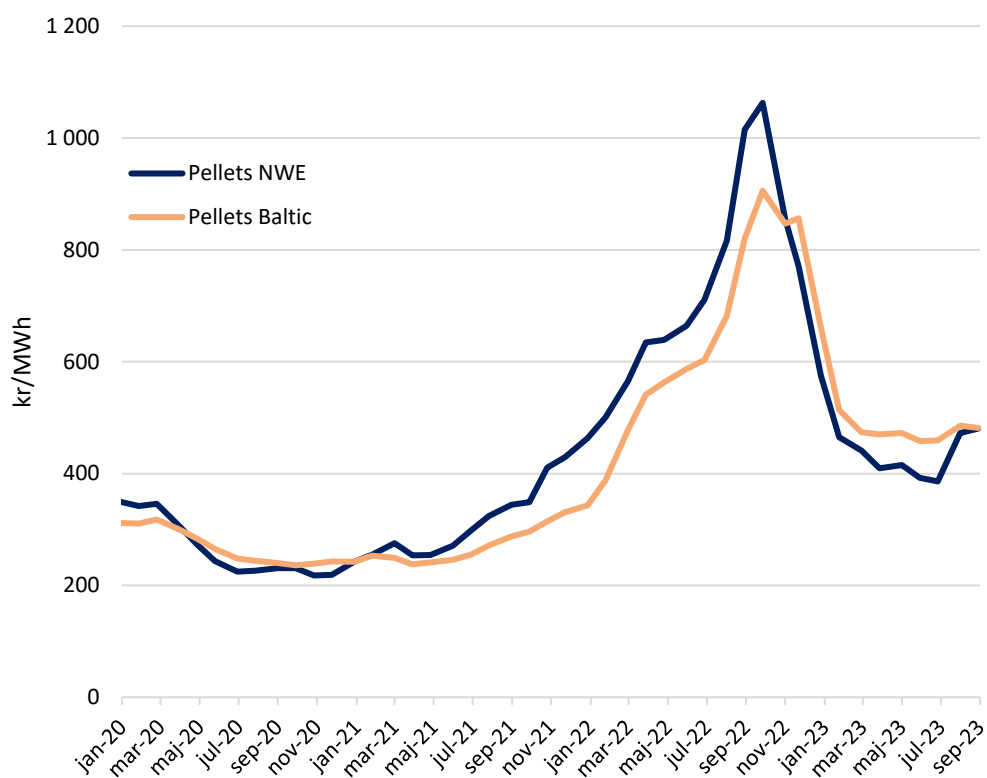
Det brasilianska företaget Sao Martinho's Santa Cruz har meddelat att de certifierats enligt ICSS Corsia Plus (*the International Sustainability Carbon Certification*) som godkänner deras sockerrörsbaserade etanolframställning för produktion av SAF. (Argus Media 2023).

¹³ Sustainable Aviation Fuel

Fasta biobränslen

Pellets

Figur 6. Pelletspris spot cif¹⁴ NWE¹⁵ resp. fob¹⁶ Baltikum, löpande månatliga medelpriser i kr/MWh, (källa: Argus Media 2023)

90 dagars spotpriserna på industripellets var relativt stabila under september som helhet i både Nordvästeuropa och Baltikum. Den viktigaste orsaken till detta var det ovanligt varma vädret under månaden men därtill välfyllda lager hos de större användarna och några större användare som förlängt revisionsperioder.

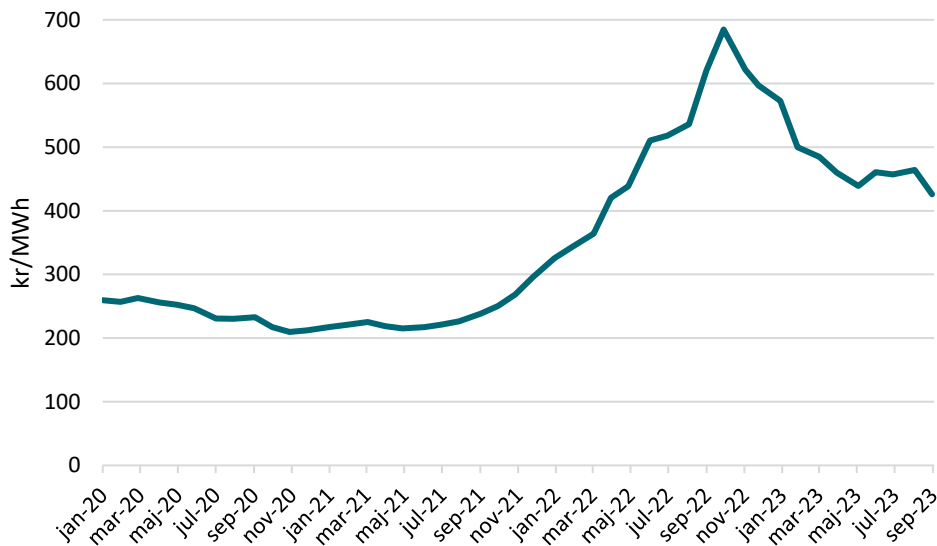
¹⁴ CIF står för Cost, Insurance, Freight – dvs. kostnader för transport och försäkring ingår i priset

¹⁵ NWE står för North West Europe, dvs. Nordvästeuropa

¹⁶ FOB står för Free on Board – dvs. köparen står för kostnader för sjötransport och försäkring

Flis

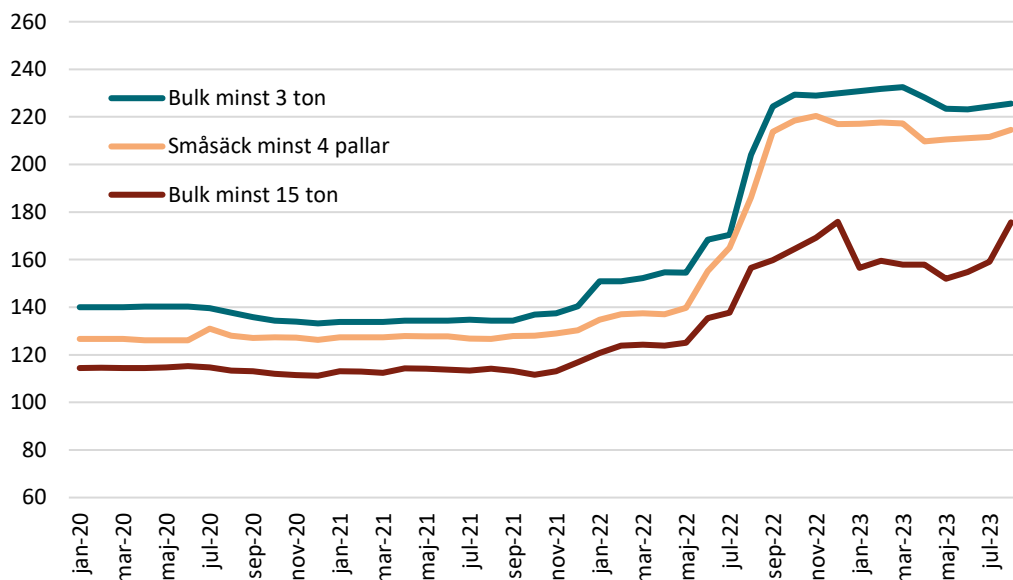
Figur 7. Flispris spot cif NWE, löpande månatliga priser i kr/MWh, (källa: Argus Media 2023)

90 dagars spotpriserna på energiflis föll signifikant under månaden vilket innebär att de nu åter är lägre än pelletspriserna per energienhet. Prisfallet berodde på det ovanligt varma vädret under månaden samt välfyllda lager hos de större användarna. Däremot ska det fortfarande finnas användare i södra Sverige som ännu inte fyllt lagren inför vintern. Det varma höstvädret så här långt medverkar dock till att balansera efterfrågan i regionen för den inledande delen av eldningssäsongen. Orosmoln för den senare delen av eldningssäsongen är kopplad minskad aktivitet i byggbransch respektive sågverksbransch vilket betyder mindre biprodukter att elda för energisektorn.

Pellets Sverige

Pelletspriser per månad, indexerade löpande priser

Figur 8. Pelletspriser per månad, indexerade löpande priser för villa- och mellanskalan.

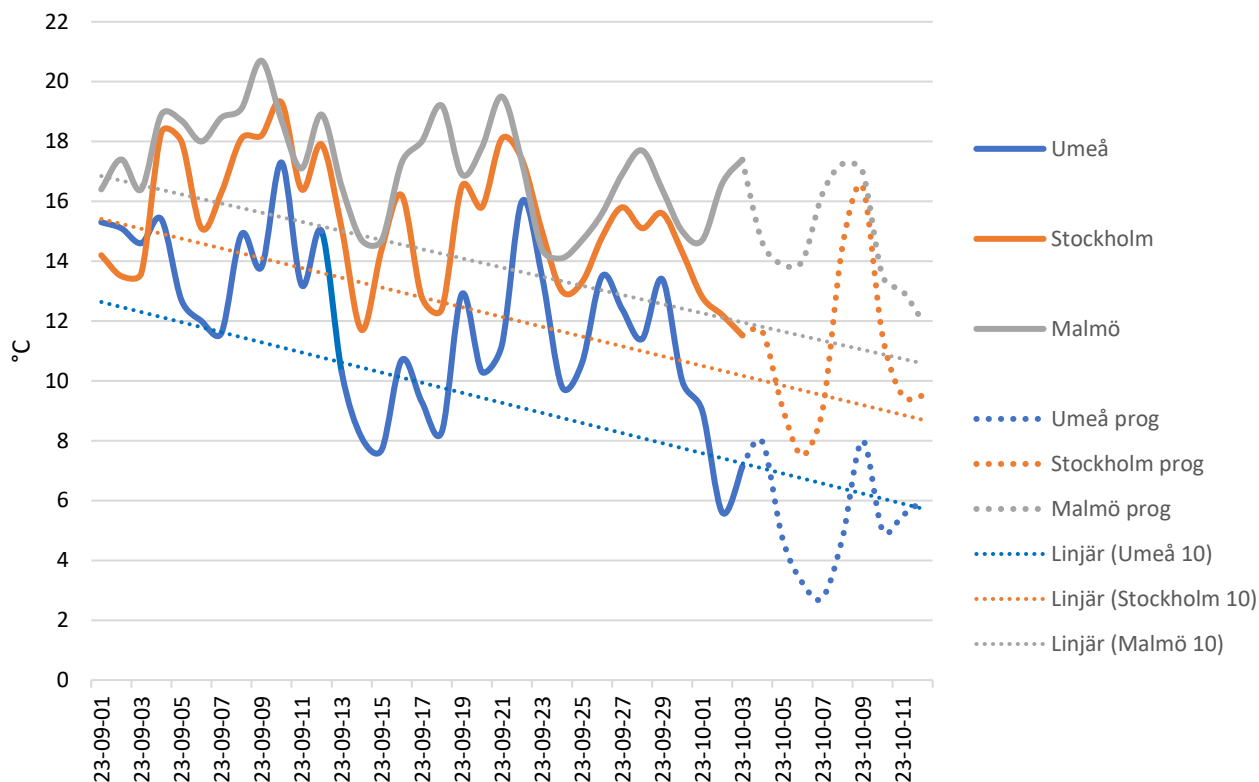
(källa: [PelletsFörbundet, 2023](#))¹⁷

Prisindex fram till och med augusti 2023 har publicerats av PelletsFörbundet. Under sommaren har priserna på de båda villasortimenten åter vänt något uppåt, medan det mellanskaliga bulksortimentet ökat relativt kraftigt i pris.

¹⁷ Anm: Basår är september 2009. "Bulk minst 3 ton" har basår augusti 2006 och är därför nivåmässigt inte direkt jämförbar med de två andra serierna.

Väder

Dygnsmiddeltemperaturer för några orter i Sverige

Figur 9. Dygnsmiddeltemperaturer och utjämnade medelvärden för de senaste tio åren samt prognos för kommande tio dygn¹⁸ (källa: SMHI 2023)

Efter en lång period av svalare väder kom september och en stabilisering skedde i lufthavet. Det var under långa perioder högttryck syd- eller sydost om landet vilket tvingade upp lågtrycken på en nordligare bana. Detta var särskilt gynnsamt för varmare luft att nå in och årets september var varmare än normalt i hela landet. Högsommarvärme uppmättes åtta av månadens alla dagar, det vill säga en maximal dagstemperatur som når minst 25°. Även i norr var det tidvis ovanligt varmt och Älvsbyn uppmätte den 9:e norra Norrlands tangerat högsta kända septembertemperatur med 26,4°. Elva dagar senare vaknade dock Kirunaborna upp till landets största septembersnödjup på 20 år och för stationen ett nytt septemberrekord med 38 cm nysnö. Detta meddelar SMHI i sin preliminära sammanfattning av [föregående månads väder](#). Tiodygnsprognosen spår lägre temperaturer de närmsta dagarna men därefter lite brittsommarvärme, åtminstone i de södra delarna av landet.

¹⁸ För mer information se SLU/LantMet.